

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 165

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JULY 18, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Zedinjene države nameravajo ustaviti ves dovoz vojnega materiala Japoncem

Washington, D. C. — Senator Gillette, demokrat iz Iowe, se je izjavil, da bo podpiral resolucijo, da se omeji dovoz vojnega materiala Japonci. Gillette je mnenja, da bi se morala glede tega sprejeti posebna določba, čisto drugače od splošne nevtralityne postavbe. Splošna nevtralityna postava, je rekel Gillette, bi se nanašala na narode, s katerimi smo sicer živeli v prijateljskih odnosih, toda Pittmanova resolucija, ki se nanaša na prepoved izvoza vojnega materiala Japonci, bi se pa nanašala na narod, ki je očitno kršil obstoječe pogodbe.

Ta resolucija bi dala predsedniku Zed. držav polno moč, da omeji ali popolnoma ustavi vsak izvoz gotovih vojnih pripomočkov katerikoli državi, ki krši obstoječe pogodbe in ogrožuje varnost ameriških državljanov v Kitaju. In Japonci je prekršila vse te obdolitve. Predno se bo pa o tej resoluciji glasovalo v senatnem komiteju, bodo vprašali državnega tajnika Hulla za mnenje. Japonci je prekršila pogodbo, narejeno 1922, v kateri se zagotavlja neodvisnost Kitajske.

Zbiranje bogastva v žepe posameznikov je edini vzrok, da si dežela ne opomore

Washington, D. C. — Narodni ekonomski komitej, ki je že več kot eno leto na delu, da prouči, v koliko zavira splošnemu boljšemu stanju v deželi zbiranje bogastva v žepe nekaterih, sedaj poroča, da bo treba to rak rano popolnoma ozdraviti. Temu komiteju načeljuje senator O'Mahoney iz Wyominga in ta je izjavil, da postaja kompeticija v trgovini vedno manjša in tako

ostaja polje samo nekaterim. To pa ima za posledico brezdelje in krizo. Ta komitej ima nalogo, da prouči natančno, kako bi dobilo več ljudi priliko, da se posveti trgovini in industriji, kar bo imelo za posledico večjo zaposlitev. Komitej je prišel do prepričanja, da čimprej se nekaj stori, da ne bo imelo monopol na trgovino in industrijo v rokah samo par mogotcev, toliko prej bo prišla dežela v blagostanje.

Kongres ne bo spremenil nove WPA poslave

Washington, D. C. — Oni člani kongresa, ki so bili zato, da se preklicja nova WPA postava, ki je podaljšala delovne ure, zdaj pravijo, da ni skoro nič upanja, da bi se to izvedlo. Kongres je odločen, da zaenkrat ostane ta postava kot je.

Delavski voditelji, to je od A. F. of L. in CIO so pa izjavili, da se bodo še naprej borili, da se postava spremeni. John L. Lewis, predsednik CIO je zagrozil, da si bo delavstvo dobro zapomnilo one kongresnike, ki so glasovali proti delavcem.

Cleveland, O. — Lokalna administracija WPA urada je v nedeljo razposlala brzojave svojim 18 uradnikom, v katerih se jim je sporočilo, da so odslovljeni od dela. To je prva odslovlitev uradnikov pri WPA v teku enega leta.

Previden dečko

Družina Ernesta Pattersona, to je oče, mati in trije otroci so se peljali z avtom po cesti blizu Berea, O. Šestletni sinko Ernest je sedel spredaj pri očetu, ki je avto vodil. Naenkrat se je oče naslonil naprej in izpustil volilno kolo. Sinko je naglo zaprl motor in avto se je ustavil. Prestrašena družina je videla, da je oče umrl za vodilnim kolesom za srčno kapjo. Brihtni dečko je pa preprečil večjo nesrečo.

Volivni odbor čisti

Volivni odbor še vedno preiskuje nerednosti, ki so se vršile v volivnih kočah pri zadnjih volitvah. Posledica je, da je bilo 25% vseh delavcev v volivnih kočah odpuščenih. V nekaterih precinknih so odpustili vse štiri delavce radi nepravilnega štetja glasov.

Neodvisnost policije se zahteva

Clevelandka unija policistov in ognjegascv je sprejela resolucijo, da se predloži volivcem pri prihodnjih volitvah dodatek k mestnemu čarterju, ki bi dal policijskemu in ognjegasemu oddelku popolno neodvisno od mestne vlade. Po sedanjem čarterju spadata ta dva oddelka pod mestno administracijo, ki ju popolnoma kontrolira in vodi. Peticije so že izdane in pripravljajo se za živahno kampanjo.

Peticijo so podpisali msgr. Joseph F. Smith od St. John's katedrale, Thomas A. Lenahan, tajnik A. F. of L. in drugi. Geslo kampanje bo: Vzemite policijski in ognjegasni oddelki iz politike! Ako bo ta dodatek k mestnemu čarterju sprejet jeseni, bosta omenjena varnostna oddelka absolutno izvzeta iz politike, česar danes ni in tudi plača možna ne bo kontrolirana od mestne administracije.

Stavka mesarjev grozi

Chicago, Ill. — Unija mesarskih uslužbencev pri vleklekni Armour & Co., ki pripadajo CIO organizaciji, je zagrozila, da bo poklicala na stavko delavce pri 17 klavnicah, ki spadajo k tej družbi in če bo potrebno tudi še pri Wilson, Swift in Cudahy, če klavniška družba ne bo pristala na sestanek z unijskimi delavci radi nadaljne pogodbe. Delavski voditelji so zagrozili, da bo taka stavka v tej klavniški industriji, kot je še ne pomni dežela, če ne pride prej do ugodne pogodbe.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Shuber, 1128 E. 63rd St. so se zglasile vile rojenice, ki so prinesle krepkega sinčka Mati in dete se dobro počutita v Glenville bolnišnici. Dekliško ime matere je bilo Mary Česnovar. Naše čestitke!

Burton "zaposlen"

Naš clevelandski ata župan je strašno zaposlen clovek. Samo poglejte, kaj je moral v nedeljo vse storiti. Obiskal je šest piknikov. Segel je v roke natančno 179 osebam. Spil je tri kozarce pive. Govoril je v francščini na pikniku nekoga francoskega društva. Pohodil bi bil skoro malega dečka, ki se je priplazil za njim, da si od pobježje ogleda slavnega župana. That's all!

KOMAJ SO GA SPROSILI, DA NI ŠEL V SMRT

Včeraj popoldne je vladalo v Clevelandu na Public Square veliko razburjenje. Ženske so vpile in omedlevala, ves promet je bil za kako uro ustavljen in vse je zrla na Williamsen poslopje, kjer je visoko gori v 18. nadstropju sedel na obzidku neki možič in se očividno pripravljal, da se pože ne doli na cestni tlak.

Prihitieli so ognjegasci in ko so preštudirali, kje bo priletel kandidat smrti na tla, so razpeli mreže. Vse je bilo histerično in v grozi, pa vendar ni mogel nihče odvrniti oči od prizora. Gori pa je sedel hladnokrvno možak, gledal doli na množico in bingljaj z eno nogo ob zidu, menda premišljujoč, ali bi skočil ali ne bi.

V tem so pa hiteli gori po stopnicah trije policisti, da bi zgrabili nesrečnega, predno napravi kako budalost. Sli so na streho in ker so se bali, da bi ga preplašili, so ga od daleč začeli lepo nagovarjati, naj zleze doli. Ta jim je pa povedal, da mu ni več živi. Pred meseci je izgubil delo in ko je oni dan prišel domov, je našel na mizi par vrstic od žene, ki mu je povedala, da gre proč, s seboj je pa vzela 4 letno hčerko Jenny.

To, da ga žene sedaj v smrt. Policisti so mu obljubili, da mu bodo pomagali poiskati ženo in hčerko in ju pripeljali k njemu nazaj. Končno se je dal prepričati in je zlezal z obzidja. Izjavil pa je, da se bo vrnil nazaj na to mesto, ako de dobi svoje ljubljene hčerke in žene nazaj.

Ponoven spopad pri "Fišerici"

Včeraj je zopet prišlo do spopada med piketi in policijo pri Fisher Body tovarni na 140. cesti in Coit Rd. 80 mož policije in 11 avtnih skvadov je prihitelo. Policija na konjih je vrgla nazaj piketno stražo, kadar je hotel zapeljati kak avto z delavci, ki so hoteli na delo, na dvorišče tovarne. Pri tem so konji podrli nekaj delavcev, toda ni bil noben resno poškodovan. Policija je aretirala štiri pikete radi razgrajanja, pa je kmalu vse izpustila. Delavci so poslali k županu deputacijo s pritožbo, da policija nastopa brutalno. Vodstvo tovarne je reklo, da je prišlo včeraj 510 delavcev na delo, a vodstvo stavke trdi, da jih ni delalo več kot 100.

Na progi je sedel

Bruno Radzyminski, star 52 let iz 8915 Columbia Ave. se je vsedel na železniško progo Belt Line in čakal, da je prišel tovorni vlak, ki ga je pozovil. Zapuščena žena in dva otroka.

PRIDITE K ZANIMIVEM PREDAVANJU

117 VOHUNSKIH POSTAJ JE V AMERIKI

New York, N. Y. — Richard Rowan je izdal knjigo, v kateri opisuje delovanje fašistične spijonaže, ki je neprestano na delu in ki vneto razvija svoje mreže v Severni, Centralni in Južni Ameriki. Rowan je avtoriteta na raziskovanju delovanja vohunov, zato je njegova knjiga velika senzacija v vseh treh deželah.

Rowan trdi, da je v teh treh deželah najmanj 117 vohunskih edinic, v katerih je zaposlenih nad 2.000 oseb, ki so prišli sem iz Nemčije, Italije in Japonske. Sedež glavnih stanov te vohunske družbe je neznan. Odtod pa operirajo profesionalni vohuni, ki nimajo samo nalogo, da vohunijo v prid svojih dežel, ampak imajo tudi nalogo, da ustvarjajo sabotažo pri raznih napravah, kjerkoli se jim nudi prilika.

Glavni stani te vohunske družbe so v neprestanem stiku z domovino, kamor poročajo razmere v teh deželah in o uspehu svojega delovanja. Vsak teh vohunov ima pod svojim nadzorstvom kakih 30 simpatizirajev, katerim naroča in razdeljuje delo. Ti imajo potem zopet svoje družine in prijatelje in tako se lahko računa, da šteje moč te vohunske družbe nad 100.000 oseb. In čeprav je znano vladam teh dežel o tej tajni sili, pa se vendar ničesar ne stori, da se to zatre, vsaj zdaj v mirnem času ne.

Vaje "Kanaščkov"

Pevske vaje se sedaj vršijo vsak petek zvečer ob šestih mestu ob petih. Obenem se vrši vpisovanje novih pevcev in pevk. Vljudo se vabi starše, da vpišejo otroke, ki imajo veselje do petja in ljubezen do slovenščine.

Zadušnica

V cerkvi Marije Vnebovzete se bo brala jutri sv. maša ob osmih za pok. Joseph Zabukovec. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

"Slavčki"

Danes zvečer ob 7:30 se vrši seja z Slavčki. Opozarja se starše, da se udeležite v večjem številu.

K molitvi

Prosi se vse članice podružnice št. 18 SZZ, da pridete k molitvi za pokojnim John Sodja danes zvečer ob sedmih v Svetkov pogrebni zavod na 152. cesti.

Pozdrave pošiljajo!

Iz naše stare Ljubljane pošilja pozdrave Mr. Wm. M. Boyd, naš državni poslanec, ki se tam nahaja na izletu.

Iz Louisvill, Ky., pa pozdravlja prijatelje in znance Jos. in Mrs. Medved.

SVEDROVCI SO ODNESLI BOGAT PLEN

Canton, O. — V banko v bližnjem mestu Waynesburg sta udrila dva premetena svedrovca in odnesla, kakor se sodi, kakih \$18.000. Na delu sta morala biti eno noč in skoro ves dan v nedeljo. Bančni prostori so pod zobo z dravnikiškim uradom dr. Strattona. V nedeljo zjutraj se je podal tje barvar Thomas, da preslika urad, ker je zobozdravnik na počitnicah. V uradu sta ga nad vse prijazno sprejela

Dr. Pavel Brežnik bo govoril o naših doma

Profesor dr. Pavel Brežnik, ki se nahaja sedaj med nami, da prouči naše in ameriško življenje velike Amerike, odpotuje v petek že iz mesta. Ker je dr. Brežnik znan kot izvrsten predavatelj, smo ga naprosili, naj bi našemu narodu povedal kaj o življenju naši bratov in sester v stari domovini. Rad se je odzval in tako se vrši to zanimivo predavanje v sredo 19. julija ob osmih zvečer v avditoriju SND na St. Clair Ave., začetek ob osmih zvečer. Vstopnine ne bo nobene.

Narod je prijazno vabljen, da ga pride poslušati, ker imeli boste velik užitek. Dr. Brežnik je učen človek, zraven pa vesel in družaben. Beseda mu teče kot bi "rožice sadil," kot pravimo.

Njegov govor bo izključno o naši stari domovini, o ekonomskem, družabnem in kulturnem življenju naših bratov in sester.

Nov suhaški pridigar je vstal

Lansing, Mich. — 80 letni republikanski governor države Michigan, Laren D. Dickinson, se je namenil, da "posuši" Zed. države. On je bil svoje čase načelnik protisaluske lige v državi Michigan, in protestantovski propovednik. Na vse cerkve namevara razposilati povabila, da se pridružijo kampanji za odpravo opojne pijače v deželi. Če bo dobil odziv, bo sklical sestanek vseh vplivnih suhačev, kjer bi se napravilo načrt za suhaško gibanje po vseh Zed. državah. Governor pripoveduje, kako so na neki zabavi, kjer so bili navzoči governorji vseh držav, dekleta pile, katerim so dajale "dohber zgled" njih matere. To ga je napotilo, da bo začel z obširno propagando, da se v Zed. državah zopet vpelje prohibicija.

Cenejša elektrika

Inženirska firma Burns & McDonnell je več kot eno leto preiskovala stanje Cleveland Electric Illuminating Co. Uspeh preiskave je sporočila mestni administraciji. Pokazalo se je, da operira družba z 8.15% zaslužka, pa bi zadostovalo pet in pol do šest in pol. Mesto bo skušalo primorati družbo, da bo zadovoljna z pet in pol odstotka zaslužka, s čemer bi se znižala cena elektriki v mestu za \$2.099,000 na leto, ali nekako \$10 za vsakega odjemalca na leto. Seve, družba se ne bo hotela podati in sledila bo najbrž tožba na državno utilitetno komisijo. Kompanija je že včeraj zjavila, da bi bilo tako znižanje elektriki nepostavno.

Popeljal vas bo z živo besedo v našo nepozabno domovino in boste videli, kako se je ta spremeni, odkar smo jo zapustili pred mnogimi leti.

Zato, napolnimo v sredo večer avditorij narodnega doma, da bo g. profesor doma lahko povedal, da sinovi in hčere slovenskega naroda v tujini še vedno radi slišijo besedo od matere domovine.

Dr. Brežnik je bil v nedeljo gost Miss E. Sunderland, načelnice javne knjižnice na 55. cesti. Povabila je g. profesorja in Slov. jezikovni klub na svoj prijazni dom, kjer se je g. profesor v ameriško-slovenski družbi prav dobro počutil.

Včeraj so ga peljali uradniki Jugoslovanskega kulturnega kluba v Rockefeller park, da si ogleda naš kulturni vrt in druge vrtove.

Nemci se branijo zapustiti laške Tirole

Bolzano, Tirole. — Nemško govoreči Tirolci, ki so po svetovni vojni prišli pod Italijo, so se izrekli, da so proti vsakemu izgonu v Nemčijo. Že dlje časa se govori, da sta se Italija in Nemčija zedinili na tem, da se iz laškega Tirola izseli vse Nemce v nemški rajh. V svet se je naznanilo, da bo to prostovoljna izselitev. Zdaj se pa doznavajo, da se bo napravilo od strani laške vlade pritisk, da se morajo izseliti vsi Nemci.

Zadeva je čudna. Dvajset let so bili ti Nemci pod laško vlado, pa se jim ni nikdar dovolilo niti misliti, da so Nemci. Zdaj jih pa naenkrat priznavajo za Nemce in jih skušajo poslati v Nemčijo. Govori se, da se bodo ti Nemci naravnost uprli izselitvi, ker pravijo, da je to njih rojstna domovina, kjer so živeli njih starši in dedje. Nekateri so se odločno izjavili: Živi nikdar ne zapustimo svoje domovine! V južni Tirolski je kakih 250.000 Nemcev, katere se namerava izseliti v Nemčijo.

Rop v naselbini

Ko se je Earl W. Mathias, 3204 E. 57th St. ustavljal radi signalne luči na St. Clair Ave. in Marquette Rd., sta skočila v njegov avto dva roparja in ga prišilila, da ju je peljal do 200. ceste in St. Clair Ave. Tam sta mu vzela \$18 in ga pognala iz avta. Pozneje je policija videla ta avto na 55. cesti in Lakefront Rd. in ga začela zasledovati. Roparji so zbežali in pustili avto na 49. cesti in St. Clair Ave. ter pobegnili.

Zbor "Kanaščki"

V četrtek 20. julija ob 7:30 zvečer se vrši važna seja mladinskega pevskega zbora Kanaščki. Čitano bo polletno poročilo, finančno poročilo piknika in za razmotrjati je več važnih vprašanj radi nastopa 20. avgusta v Gordon parku in glede skupnega koncerta v SND 8. oktobra. Starši so prošeni, da se gotovo vsi udeležijo. Isti večer ob 6:30 pa se vrši seja pevcev in pevk ter so prošeni, da se tudi polnoštevilno udeležijo.

VAŽNI UKAZI MESTNE ZBORNICE

Pri sinočnji seji je večina v mestni zbornici ukazala administraciji več važnih določb. Najvažnejša je ta glede pobiranja odpadkov in smeti. Odslej se morajo pobirati odpadki najmanj enkrat na teden in smeti najmanj enkrat na mesec. To resolucijo je predlagala pred tremi tedni demokratska večina in včeraj jo je sprejela zbornica v celoti.

Pozor, gospodinjice! Nova določba ukazuje, da morajo biti odpadki zaviti v papir, česar prej ni bilo potreba. Dalje se zahteva, da posoda za odpadke ne tehta prazna več kot dvajset funtov in ne sme imeti več kot 27 galon prostornine. Če je ta posoda v slabem stanju, jo pobiralci odpadkov lahko vzamejo.

Dalje je mestna zbornica odglasovala, da se zniža cena elektriki, ki jo daje mesto svojim odjemalcem. Znižanje bo znašalo \$248,000 na leto. Kdor porabi 72 kilowatov na mesec, bo plačal \$1.98, dozdaj je plačeval \$2.10. Poteči pa mora 40 dni, predno gredo nove cene v veljavo.

Zbornica je zavrnila prošnjo pocestne železnice, da nadomesti obratovanje uličnih voz z busi na 30. in 79. ulici.

Nadalje je zbornica naročila županu, naj najame kakega izvedenca izven mesta, ki bi proučil, kako bi mesto lahko financiralo prevažanje potnikov z busi, če bi ne prišlo do sporazuma z družbo cestne železnice.

Rooseveltov sin proti Father Coughlinu

Detroit, Mich. — Rooseveltov sin Elliot, je potom radia napadel Father Coughlina čes, da niso njegovi govori drugega kot izmišljene stvari. Elliot je rekel, da bi se moralo radio govoriti radi njegovih večnih protizidovskih govorov. Rooseveltov sin je dalje rekel, da nemški nazijci ponavljajo in razširjajo v Nemčiji protizidovske govore Father Coughlina.

Dalje je Elliot Roosevelt izjavil, da je pripravljen odgovoriti Father Coughlinu, če mu hoče ta odgovoriti na te obdolitve. Kot se poroča, bo Father Coughlin odgovoril Elliotu na radiu.

Urednik tednika "Social Justice", ki ga je ustanovil Father Coughlin, je izjavil na napad Rooseveltovega sina, da ta pač ne ve kaj govori ter je direktno obdolžil vso Rooseveltovo družino, da je preveč naklonjena komunistom.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Jack Kolman na 1401 E. 53rd St. so se ustavile vile rojenice in pustile za spomin krepkega sinčka prvorojenca. Mati in sinček se dobro počutita v Womans bolnišnici. Čestitamo!

Pogreb Anne Gregos

V četrtek zjutraj ob 8:30 se vrši pogreb Anne Gregos iz hiše žalosti, 14915 Darwin Ave. v cerkev Marije Vnebovzete in na Calvary pokopališče. Pogreb se vrši pod vodstvom August F. Svetka.

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROČNINA:**

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisnih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 165, Tues., July 18, 1939

"Vi ne morete stavkati proti vladi"

Tako je rekel oni dan predsednik Roosevelt, ko je slišal o stavki WPA delavcev. Par dni prej je izjavil enako generalni zvezni pravdnik Murphy.

Predsednik Zed. držav je zavzel tukaj odločno in jasno stališče, ko je rekel: da je stavka pri WPA stavka proti zvezni vladi. S tem je povedano veliko, prav za prav vse.

WPA je podjetje vladc Zedinjenih držav. Ustvaril ga je kongres, ki je izvoljen od naroda, da dela postavne za deželo. Nad kongresom je samo najvišja sodnija Zed. držav. Dokler ne dobi postavno v roke najvišja sodnija v razsodbo, je postava, sprejeta v kongresu veljavna za vsakega državljan v Zed. državah.

Kot rečeno, WPA je vladno podvzetje. Nihče ni siljen, da sprejme delo pri WPA. Kdor prosi za to delo in ga dobi, se mora zadovoljiti s pogoji, ki jih zahteva to podvzetje in jih tudi izpolnjevati.

Kongres je določil vse pogoje, tikajoče se WPA del. Kdor ni zadovoljen z njim, se lahko pritoži pri kongresu in nikjer drugje.

V očigled koristi vseh delavcev, ki imajo delo pri WPA in v očigled malo denarja, ki je na razpolago za WPA projekte, je kongres sprejel postavno, da se delovne ure podaljšajo od 100 na 130 ur na mesec.

Nemiri pri WPA se bodo brezdvomno kmalu polegli. Med tem časom bo pa na tisoče delavcev izgubilo svoj zaslužek.

Da je predsednik Roosevelt zavzel pri tem odločno stališče, da lahko veliko misliti ljudem. Roosevelt se je vedno izkazal naklonjenega delavcem. Celo ko so nastali po deželi takozvani sedeči štrajki, je Roosevelt molčal, kar je dalo nekaj pogum delavskim voditeljem.

Toda zdaj pa pravi Roosevelt: Vi ne morete stavkati proti vladi!

Stavka v privatni industriji, ali pa stavka proti vladi, sta dve različni zadevi. Privatni kapital ali pa denar, ki ga plačuje vlada za delo, zlasti tako delo kot je WPA, sta tudi dve različni stvari. Vlada nima svojega denarja, ampak je denar vsega naroda, ki ga pošilja v Washington za vzdrževanje vlade.

Torej se lahko reče, da je stavka pri WPA stavka proti lastnim sodržavljanom, ki bodo morali ta denar, ki se ga zdaj potroši za WPA dela, povrniti v obliki lavkov nazaj, če ne ta, pa druga ali tretja generacija.

Nova postava glede delovnih ur pri WPA je zakon. Prav tak zakon, kot je vsak drug zakon, ki ga mora izpolnjevati vsak prebivalec te dežele, če hoče biti dober državljan in če neče priti v navzkrižje s postavami. Vlada nikogar ne sili, naj vzame WPA delo, ampak hoče samo pomagati onim, ki ne morejo dobiti zaposlitve v privatni industriji.

Ali bomo ostali nevtralni?

Veliko prahu se je dvignilo v deželi radi nevtrality postav, ki jo je poslanska zbornica Zed. držav sprejela z dodatkom, senatna zbornica jo je pa položila na mizo do prihodnjega zasedanja. Predsednik Roosevelt je v sporazumu z državnim tajnikom poslal v senat ukaz, da mora senat rešiti to važno zadevo še v tem zasedanju. Senat se je uprl predsedniku.

Nekateri si tolmačijo nevtrality tako, da se lahko prodaja orožje in municijo katerikoli bojujoči se stranki. Če pa bojujoče sile preprečijo dovoz orožja in municije druga drug, je to njih zadeva.

Nekateri si tolmačijo nevtrality tako, da se, na primer, lahko prodaja bombaž za streljivo, jeklo in bron za topove, pa ne streljiva ali topov. Lahko prodajamo kurivo za letala, toda ne letala sama.

To so čudne ideje o nevtrality. Nevtralen, v pravem pomenu besede, je le oni, ki ne bo prodajal ne orožja ne municije in ne vojnih pripomočkov ne tej ne oni bojujoči se stranki. Da se ne pošilja v ogrožujočo bojno okoliščino ne ljudi ne ladij. Le na ta način nevtrality država ali dežela lahko računa, da se ne bo zamešala med otroke, če ji je res kaj na tem, da ostane lepo nepristranska.

Kaj pravite?

Leta 1934 so banditi v New Yorku ukradli iz oklopnega avta \$427,950. Te dni so bili šele obsojeni, po dolgih petih letih. Poročilo pa ne pove, če so banditi ta denar rabili za svoje odvete. Pa naj lačen revež ukrade štruco kruha, pa bo v 24 urah njegova obsodba že izrečena.

Iz Nemčije prihajajo poročila, da je vrhovno armadno poveljstvo naročilo 6,000 klavirjev, ki se bodo razdelili med armado, mornarico in letalskim oddelkom. Tako bo imelo nemško vojaštvo lepe prilike, da se doma nauče bojnega plesa, ne da bi bilo treba hoditi na fronto. Hitlerju naj bi kupili pa orglice za pet centov.

Kakor je že prijetno na onem svetu, pa je on gav John rekel, da zato ne hodi k maši, ker noče v nebesa. Ko ga je nekdo vprašal, zakaj ne mara v nebesa, mu je John rekel, da zato ne, ker je trdno prepričan, da ga tam čaka njegova ranjka žena.

Na obisku v stari domovini

Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.

NAŠE BIVANJE NA DUNAJU

Naš brzoval iz Gradca je z vso naglico drdral naprej. Kot blisk je švigal mimo mest. Na postajah smo videli vihrati nemške zastave z svastiko. Tu in tam smo videli kakega nemškega vojaka, ki je pazno motril naš vlak.

Vedno bolj smo se oddaljevali od Jugoslavije, naše domovine. Polasčevali se nas je pričela misel, da smo tuji med tujimi. Odleglo nam je pa precej, ker ni bilo tistega strogega preiskovanja med Gradcem in Dunajem kot je bilo med jugoslovansko mejo in Gradcem. Kakor hitro se pride na avstrijsko oziroma jugoslovansko mejo, pridejo na vlak jugoslovanski pregledniki, ki vsakega potnika vprašajo ter pregledajo njih potne liste. Najprej te pa vprašajo, koliko denarja imaš s seboj in koliko jugoslovanskega. Ko sem mu povedala, koliko da imamo jugoslovanskega denarja, nas je kar nekaj neverjetno motril misleč, da bi morale štiri osebe imeti dosti več. Pomolila sem mu ročno torbico, pa naj se sam prepriča, če ne verjame. Potem je površno pregledal še naše ameriške potovalne čke.

Ko je bilo to končano, smo se kar oddahnili, kajti ni večje sitnosti za potnika kot tisto vedno pregledovanje in spraševanje. Posebno pa še za nas Amerikance, ki nismo tega vajeni. Pa miru nismo dolgo imeli. Komaj je dospel vlak na nemško ozemlje, prideta zopet dva preglednika od nemške oblasti in začne se isto pregledovanje in spraševanje od kraja, pa še s to razliko, če imamo kako vrednost iz Jugoslavije v naših kovčegih. Potem ti pobere potne liste in ti jih vrnejo šele pol ure pred izstopom.

Zdaj je to še posebno strogo, ker se selijo Židje od ene kraja do drugega in morajo imeti oblasti oči na široko odprte, da jih Židje ne prevarajo.

Naši potni listi so dobili zopet nov pečat. Ko človek potuje okrog po svetu, se šele zave, kako mu je koristno, da je ameriški državljan, ker pred našo deželo imajo vsi spoštovanje, celo Hitler. Saj Amerika pa tudi dosti pusti denarja po svetu, namreč turist.

Približevali smo se Dunaju. Že smo imeli za seboj Semmering, ki je krasno letovišče blizu Dunaja, ves posajen z smrekami. Odprem okna, da bomo videli hvala pripeljivonj smrek, ki je tako zdrav za pljuča. Mislija sem si, kako da so srečni oni izletniki, katerim je mogoče v te kraje leto za letom. Semmering je komaj dve uri od Dunaja ter je slovite zdravilišče. Tu sem prihajajo ob nedeljah trumoma Dunajčani na razvedrilo. Sem so radi zahajali svoje čase člani avstrijske cesarske hiše, da so si oddahnili od mestnega hrupa. Pa so šli v pozabljenje, Semmering je pa z vsakim letom krasnejši.

Tukaj je vozil vlak bolj počasi, ker je moral voziti v klanec. To nam je bilo zelo všeč, da smo si krasno okolico boljše ogledali, kar se je dalo pri lučih.

Ura je šla že na polnoč, ko naenkrat zagledamo Dunaj, razsvetljen od milijarde luči. Vlak zapelje na kolodvor in zavedli smo se, da smo dospeli v glavno mesto nekdanjega Avstrije — na Dunaj. Hi tro izstopimo. Gdč. Kumše je oddšla s svojim agentom "Cook," ki jo je že čakal, ostali smo pa spravili svojo prtljago v takaj ter naročili, naj nas pelje do hotela "La Fran-

ce." Da smo si prav ta hotel izbrali, je bil vzrok ta, ker je le par sto korakov od "Ringa" v sredini mesta, odkoder se gre lahko na vse strani.

Čeprav je Dunaj milijonsko mesto, pa se tukaj ne moreš izgubiti, kajti pota in bulevarji so vsi izpeljani na tak način, da si lahko zapomniš kam se obrni, da prideš na pravi cilj.

Takoj se vpišemo v hotelske knjige ter izročimo portirju naše potne liste, kar je navadno splošno po Evropi. Potem so nam bile odkazane sobe, s katerimi smo bili prav zadovoljni. Tu smo našli vse udobnosti, ki jih ima moderen hotel. Portirju smo naročili naj rezervira za nas štiri sedeže na avtobusu za drugi dan da si bomo ogledali mesto.

Drugo jutro po zajtrku stopimo v damski frizerski salor v istem hotelu, katerega vodimo moja sestra Hedi Hauser. Pozdrav je bil zelo priazen, ker se nismo videli že enajst let. Doma je v Mariboru, pa se je naselila na Dunaju kot frizerka že pred leti. Tu se je popolnoma privadila dunajskega življenja. Pred leti bi bila rada prišla v Ameriko, smo imeli že vse pripravljeno zanj, toda imela je vedno kake zapreke. Pa se je tiste čakanja tudi ona naveličala in se za stalno naselila na Dunaju.

Imela je že ves program narajen, kako bomo proslavili veselo svidenje. Torej smo se začasno poslovlili in hiteli na avtobus, ki nas je že čakal pri operi. Tu je bilo več busov. Ta je bil z angleškim in nemškim tolmačem, drugi z francoskim in italijanskim itd. Razume se, da smo si izbrali angleškega. Na busu je bilo napisano "Rundfahrt" (vožnja okrog).

Na naši tržni vožnji po Dunaju smo videli po glavnih krajih kipe slavnih mož kot Haydna, Mozarta, Beethovena. John Straussa, Schillera in drugih. Videli smo tudi kip Radeckya, Marije Terezije, Franc Jožefa in še veliko drugih. Saj je Dunaj znan po svojih krasnih spomenikih.

Dalje smo videli univerzo, tehnično višjo šolo, cerkev sv. Karla, cerkev sv. Štefana (ima 400 čevljev visok stolp). Notranjščina slednje je zelo lepa in spominja na katedrale. Samo pretemno se mi je zdelo notri. Videli smo palačo bivšega državnega zbora in uradno hišo, kjer je uradoval bivši kancler Dollfuss, ki je bil tudi umorjen.

Blizu državnega muzeja je še vedno velika zimska palača, kjer so prebivali zimo člani cesarske družine. Palačo je sezidala cesarica Marija Terezija. Pred vodom stoji njen kip, ki je izredno velik. Preveč bi bilo, če bi naštevale vse posamezne znamenitosti, ki smo jih videli na tem obhodu po mestu.

Nazaj grede smo se vozili ob modri Donavi, kateri je posvečen oni prekrasni valček "The beautiful Danube." Prišli smo do katedrale sv. Petra, katero je sezidal cesar Leopold v zahvalo, ker je bila prenehala tista strašna nalezljiva bolezen, ki je ogrožala uničiti vse dunajsko prebivalstvo z okoliščino vred. Na Dunaju je vse skupaj kakih 147 kaptolskih cerkva.

Peljali smo se mimo Pratra, svetovno znano zabavišče. Tukaj je veliko kolo, ki je bilo zgrajeno po angleškem inženirju leta 1896. in je 2,101 čevljev visoko. Pred enajstimi leti sem šla na to kolo, zdaj sem se pa kar nekam bala. Ko se dvigneš v kolesu na najvišjo točko, kolo obstane za nekaj časa, da si lahko ogledaš okolico.

Ker sem čitala v časopisih o preganjanju Židov, sem mislila, da bodo vse ulice izpraznjene, kjer so nekdo prebivali Židje. Pa ni bilo tako hudo. Videli pa smo več trgovin zaprtih ter okna in vrata zabita. Tudi nekaj po bitih oken je videti. Židje se polagoma selijo iz mesta, kamor vedo in znajo.

Na Ringstrasse je gledališče, ki je bilo zgrajeno leta 1881. Prejšnje je pogorelo in je takrat našlo smrt v požaru 400 ljudi. Utrujen od dolge vožnje gremo nazaj v hotel, da se preoblečemo. Kmalu je prišla sestra, ki nas je peljala na večerjo. Peljala nas je v veliko poslopje in tam dol po stopnicah, vedno globlje in globlje. Pove nam da je to Rathaus Keller. Prostor je podoben veliki kleti, samo da je vse moderno pobarvano. Lakaji so vsi moderno oblečeni.

Končno je prišel tudi mož sestrice Edwin Hauser, ki nas je takoj spoznal, čeprav smo se videli že pred enajstimi leti in še takrat ponoči. Nekoč je videl boljše čase, ker je iz odlične robine, toda preobrat je tudi to družino spravil ob vse. Pod Hitlerjevo vlado je pa tudi on prišel na boljši stolček in ima državno službo. Tako je prav prišel sedanjemu preobrat za nekatere. Ker je visoko naobrazen, ima še lepo bodočnost. Nekaj časa si je moral služiti pa svoj kruh s taksijem. Tu smo zopet sedeli skupaj po enajstih letih in ugibali, kaj prinese bodočnost.

Ker je bil prostor nabito poln naroda in ker smo se bali, da bi kdo prisluškoval našim razgovorom, nam je Edwin predlagal, da nas pelje s svojim avtom po mestu, da se lahko razgovorimo, obenem bomo pa lahko videli lepo Dunajsko ponoči. Vozil nas je po gladkih cestah in zvil gor v vrh, kjer je kavarna in igra vesela godba. Tu smo si naročili nekaj okrepčila, občudovali mesto, ki je bilo vse v lučkah, nato pa smo se odpeljali v Prater. Ker je hotel Edwin, da se moje hčerke dobro zabavajo, jih je vodil od igrišča do igrišča.

Mene niso vprašali za dovoljenje. Rekel je, da si bodo zapomnili, kdaj so bile v njegovi družbi na Dunaju.

Čeprav je bila že ena ura po polnoči, je bilo v Pratu živahno kot podnevi, če ne še bolj. Edwin se kar utruditi ni mogel, samo da so imele moje hčerke več zabave. Ko so poskusile vse zabave, smo se vrnili zopet nazaj v hotel, kjer še dolgo nismo mogli zaspati, tako nam je vse brnelo po glavi od tega diranja na Dunaju. (Dalje prihodnjič.)

Drago Bižal:

Lov in lovci na Kočevskem

Odbor za pokončevanje volkov v Kočevju, ki je bil ustanovljen na posebno pobudo takratnega sreskega načelnika in znanega lovca dr. Ogrina Frana, se je žal v letu 1930 razšel. Dr. Ogrin gre nemala zahvala za ves trud in dejansko sodelovanje pri ustanovitvi odbora in pri vsestranski pomoči pri zatiranju volkov.

Pred nekaj leti je bil povabljen na odstrel medveda k tukajšnjemu najemniku lovišča neki gospod. Medved je prihajal na mrhovišče redno vsak dan v jutro in proti večeru v mraku. Povabljeni se ni udeležil takoj odzvali vabilu na odstrel in je prišel na ponovno brzojavno vabilo prepozno, to je tedaj, ko medved na mrhovišče ni več redno prihajal. Gospod je bil tu, medved pa ne. Kaj storiti? Iztahtale so jo zvrte glave takole: Iz lepence so izrezali podobo medveda in jo zaradi pomanjkanja primerne barve poslikali kar z loščilom za čevlje. Lovca Jože je dobil nalog, da nese podobo medveda rano v jutro na mrhovišče in jo postavi med skale tako, da se bo dobro videla. S seboj naj vzame čeber krvi in ko bi povabljeni gospod oddal na medveda strel, naj podre podobo, poskropi s krvjo mesto, kjer je po-

doba stala, in z njo odkuri globoko v gozd, med potjo pa pusti po malem iz čebra curljati kri.

Lovca Matija je bil določen, da pelje gospoda na medveda. Njemu je bilo naročeno, naj mu pripoveduje med potjo, da je ta medved zelo nevaren in da prav rad napade človeka ter da jo je on sam že moral nekajkrat popihati pred njim.

Dogovorjeno, storjeno! Drugo jutro, ko so povabljenemu gostu že na predvečer vnaprej čestitali k velikemu "lovskemu blagru" in barantali za medvedovo kožo ter mu vcepili dovolj korajže in strahu v jetra, se je gospod podal z lovcom Matijo na medveda. Med potjo mu je lovec tvezil zgodbe o krvoločnosti zverine in predivno namignil, da si nič kaj ne upa v bližino, kjer medved najbrž že zajtrkuje, in je prosil gospoda, naj gre kar sam na grič, kjer med skalami medved gotovo že hrusta in trga mrhovino. On da ga bo počakal pri oni smreki in od tam opazoval učinek strela. Gospod mu je prigovarjal, ga ozmerjal za strahopetca in zahteval, da ga pelje dalje, medtem pa je sam tudi okleval in bi se menda raje vrnil za varno peč kot pa sam lovec. Ko med pogovorom prideta že v bližino griča, pogleda lovec v grič, odskoči nazaj, se pritisne k tlom in pritaženo zavpije: "Gospod, poglejte na vrh griča, medved je že tam!" Nato jo lovec ubere do prve smreke in hoče zlesti nanjo. Gospod za njim, prime lovca za noge in zahteva, da gre on prvi na smreko in šele za njim lovec, ker ima on kot gost prednost. Ves se je tresel od strahu in kolena so se mu šibila, tako ga je lovec Matija potegnil. No, ker se medved ni ganil in je mirno stal na svojem mestu, je lovec prosil gospoda, naj ga vendar ustrel, da bo končno mir pred to zverino. S puško v tresoči se roki pošlje gospod strel na medveda, ki se po strelu prevrne in zgine. Takoj po oddanem strelu je lovec Matija pobegnil proti domu, gospod pa za njim. Med potjo sta se umirila in je lovec pravil gospodu, da je medved sicer zadet, ne ve pa kam, in da je ranjen medved zelo nevaren, zato je bolje, če ga pustita na miru, da izkrevavi in da ga bodo drugi dan poiskali. Domov prišedši je bil gospod sprejet z vsemi častmi pravega medvedarja! Po kosilu se je lovec Jože razkorajžil in se ponudil, da gre pogledat za medvedom. Odšel je! Vrnivši se pozno zvečer domov, je javil, da je medved težko ranjen in da je odšel globoko v les, kamor si ga zaradi nastopajoče noči ni upal slediti. Kot dokaz, da močno krvavi, je prinesel s seboj trhljo vejo, na kateri se je poznala krvna sled. Strokovnjaško je bilo ugotovljeno da ima strel v pljuča in jetra in da bo težkim ranam sigurno podlegel.

Drugi dan se je moral gospod odpeljati domov. Obljubili so mu poslati trofej medveda! Pozneje so mu res poslali, a samo kroglo, s katero je streljal in ki se je zavrtela deset korakov vstran od medvedove podobe v bukov, češ da mu trofeje ne morejo poslati, ker so medveda našli poginulega šele čez štirinajst dni v razkrajajočem stanju ter je koža ničvredna. Iz trupa medveda pa so vzeli kroglo in to mu pošiljajo za večni spomin!

Gospod je bil tudi s tem zadovoljen! Kroglo si je dal vdelati v zlato in jo sedaj nosi kot obelek na verižici za uro.

Naj še povem, kako smo potegnili našega Hanžeta!

Poslano je bilo vabilo na brado in naročeno obenem, da je udeležba za lovce, ki imajo lovsko karto, orožni list in psa, obvezna. Povabljeni so bile tudi dame in nelovci, ker v sredini pogona se bo kahal guljaž, in pletenke, če že ne soščki, bodo metale zamaške v zrak. Vsa naj si pripravljajo kak dober dvopit, za šalo, nič zares in brez zamere. Romov osliček je moral odpeljati vse dobrote za želocec na

določen kraj, kjer se je predstavljal glavnemu kuharju in veliku točaku z miniaturnim cilindrom na glavi in za njim zataknjenim fazanim peresom, žal že pokojnemu Froncu. Koliko njih, ki so bili tedaj navzoči, že pokriva zemlja!

Vsak je imel kaj primernega pripravljenega in potegavščin, dvotipov in šale je bilo na pretek. Toda najboljšo je pogruntal Gustl. Pri Lovrencu je snel raz steno staro, prašno, nagačeno divjo raco in jo pred pričetkom pogona namestil na vejo bukv v neposredni bližini stojišča. Vodjo lova je naprosil, da na to mesto postavi Hanžeta, on sam in še nekaj drugih pa se je skril Hanžetu za hrbet, da bodo opazovali, kaj neki bo le-ta naredil, ko bo zagledal na veji bukv veliko ptico.

Vodja lova postavi strelce! Hanže pride na določeno in dogovorjeno mesto. Povedo mu, da se bo gonja vršila od te in te smeri in kam se ima po pogonu podati. Zeleč mu "dober pogled" odide dalje.

Naš Hanže se najprej ozre po primernem prostoru, odloži svoj nahrbtnik, postavi stolček, sede in nabije puško. Nato položi puško na tla, odpre nahrbtnik, očividno je bil lačen, ker ga je zrak prevzel, in izvleče kračo, kos kruha in steklenico prístnega "ne prekislega" maverlinčana. Prične se krepčati in ogleduje medtem okolico. Kar naenkrat odloži kračo, kruh in nož, vzame v roke puško, jo vrže k licu, pomeri v raco na bukv, "bum." Ker je bila raca trdno privezana z vrvico, se je le pomajala in zaprčila, vendar je ostala v svojem položaju. Hanže čakolne: "himel-donerveter" in useka še enkrat po raci. Položaj ostane neizpremenjen. Hanže: "himel-donerveter," nabaše puško, pritisne v naslon in "bum." Isti položaj! "Himel-donerveter," še enkrat k licu, "bum"! Isti položaj.

"Preneumno," reče Hanže, nabaše ponovno puško in stopa z napetim petelinom počasi proti bukv. Ker privezana raca ni odletela, ko je že stal v njeni neposredni bližini, odpne petelina, vrže puško na ramo in ko se je za gotovo uveril o potegavščini, debelo pljuvne v stran, zažuga s pestjo in reče: "No, ravno mene si je moral izbrati in nihče drugi ni bil kot Gustl!"

Gustl in ostali opazovalci pa se smeha niso več mogli vzdržati in krehot je bil tak, da so lovci, gonjači, dame in psi tekli na mesto smeha ter je bil s tem seveda pogon odtrobljen.

In še nekaj!

Na praznik sv. Petra in Pavla je vsako leto veliko žeganje v Mozlju. Lovci pravijo, da je na ta dan v mozeljskem lovišču največ "lovskega blagra."

Ker je temu res tako, jo je mahniti tja s puško in nahrbtnikom, polnim vseh mogočih dobrot, naš dragi, žal že rajni lovski tovariš Matl. Prišedši v Mozelj se je javil pri lovskem čuvaju in ga povprašal, če je našel za njega kakega dobrega, sigurnega srnjaka. Lovca pritrđi in pove Matlu, da je srnjak na poseki v "Stajnigenraiterju" tako sigurno ob sedmih popoldne na paši, kot on ob petih v jutro pri Semiču na slivovki.

Žeganje je! Mimogrede se Matl pošteno okrepa v gostilni, saj dobrot ta dan ni primanjkovalo. Od znamenite kočevske "pobolice" do pristnega maverlinčana, ki dela dober tek, je bilo vsega v izobilju. Seveda se ni imel niti lovec kaj pritoževati, ker Matl je bil vedno in ob vsaki priliki kavalirski.

Le prehitro je ob zvokih domače godbe na pihala prišel čas odhoda na srnjaka. Odšla sta z lovcom med klci gostov: "Lai šauet, das ir im bekamet!" (Le glejta, da ga dobita!) "Bir babn šon žagn!" (Bova že videla!). Je odgovarjal lovec namesto Matla, slednji pa se je dobrodušno nasmil. (Dalje na 3. strani)

WINNETOU

Po nemškem tiskarju K. Mayu

Opazil je Kliuna ajo med ženi, pognal mulo k njej in rekel:

"Ali je 'Luna' čula, kaj sem videl v globinah zemlje?"

"Povedal si in čula sem."

"Še več, še mnogo več bi bil lahko povedal. Na primer tudi o tebi."

"O meni —? Ali sem tudi jaz tičala v jami?"

"Seveda! In videl sem vso tvojo bodočnost. Ali naj ti jo povem?"

"Povej jo, povej" je hitela.

"Kaj mi bo prinesla bodočnost?"

"Ni ti ne bo prinesla. Le vzela ti bo nekaj, kar imaš zelo rada!"

"Kaj je tisto?" je boječe vprašala.

"Tvoji lasje. V nekaterih mesecih jih boš popolnoma izgubila, čisto plešasta boš, prav kakor mesec, ki tudi nima las. In tisti-krat ti pošljem svojo lasuljo. Pa srečno, ti otožni lunin svit ti!"

Smeje se je pognal mulo za nami. "Polna luna" pa se je vsa rdeča obrnila v stran. Sram jo je bilo, da jo je njena radovednost tako grdo speljala na led.

Sam po sebi se je podal red, v katerem smo jezdili. Inču čuna, Winnetou, Nšo ču in jaz, mi smo jezdili naprej, za nami moji tovariši in za njimi četa rdečih bojevnikov.

Nšo ču je jezdila po moško. Izvrstna jahačica je bila, kar občudoval sem jo. In prav kakor vsak bojevnik se je razumela na orožje. Kdor bi nas bil srečal, bi mislil, da je mlajši Winnetouov brat. Le pazljivejši oko bi bilo na deklinski nežnosti njene- ga obraza in telesa spoznalo, da je ženska. Lepa je bila, res lepa, lepa vkljub temu ali pa morebiti prav radi tega, ker je nosila moško obleko in je po moško jezdila.

Prvi dnevi potovanja so minili brez posebnih doživljajev. V treh dneh smo prijezdili na kraj, kjer je Rattler ustrelil Kleki petro.

Tam smo taborili. Apači so nanosili kamenja in postavili smo na kraju umora skromen spomenik. Winnetou je bil tisti dan še vse bolj molčeč in resnoben ko po navadi. Pripovedoval sem njemu, njegovemu očetu in sestri, kar sem vedel o življenju Kleki petre.

Drugi dan smo jezdili dalje, na kraj, kjer so nas Apači napadli in naše delo prekinili. Merilni koli so še tičali v zemlji, lahko bi bil koj začel. Pa važnejši popravek nas je še čakal.

Apacem namreč tistikrat po zmagi niti na misel ni prišlo, da bi bili pokopali padle belokožce in Kiowe. Pustili so trupla kar na prostem. Mrharj so mesto njih opravili "pokop" pa druga zverjad. Oglodane kosti so ležale naokoli in napol segniti deli trupel.

Mi belci smo se lotili žalostnega posla grobokopov, zbrali smo ostanke padlih in jih pokopali v skupno jamo. Apači se mrtvih trupel seve niti dotaknili niso.

Drugo jutro sem začel z merjenjem.

Nekateri bojevniki so mi pomagali, kadar je bilo treba. Winnetou in Nšo ču pa sta bila ves čas in neprestano v moji bližini. Drugi Apači so lenarili ali pa hodili na lov.

Delo je naglo napredovalo. Vkljub težkemu svetu sem že tretji dan po prihodu premeril do odseka, ki je meril zapadno od nas. Le še en dan sem potreboval, da sem izgotovil risbe in dnevnik.

In potem sem bil gotov. Skrajni čas je že bil. Zima se je bližala in občutno mrzlo je že bilo. Vso noč so goreli taborski ognji.

Če pravim, da so mi Apači pomagali pri delu, moram žal dodati, da tega niso radi storili. Videti jim je bilo, da so veseli,

če jih nisem več potreboval. In ko smo zvečer sedli k ognju, so sedeli Apači pri svojih ognjih in precej daleč v stran, dalje, nego jim je bilo treba iz spoštovanja do poglavarja.

Inču čuna in Winnetou sta njihovo obnašanje prav dobro opazila, rekla pa nista nič. Le Sam je godel:

"Jim ne diši delo, rdečkarjem! Je pač le res, kar pravijo! Rdeči človek je dober lovec in pogumen bojevnik, za delo pa ni. Lenuh je. Delo mu smrdi!"

"Ne verjamem, da je lenoba vzrok njihovem obnašanju!" sem rekel.

"Kaj pa?"

"Ne morejo pozabiti na prerokovanje svojega medicinmana. Bolj mu verjamejo ko vam!"

"Morebiti. So pač neumni!"

"Razen tega jim še posebej ne diši delo, ker ga morajo za mene opravljati. Tale zemlja je njihova last, po njihovem svetu merim železnico in za tujsca, za njihovega sovražnika —"

"Pa njihova poglavarja sta merjenje dovolila!"

"Seveda sta dovolila. Zato pa še ni treba, da bi se s svojim poglavarjem strinjali. Nasprotu-jejo mojemu delu. In če jih gledam, kako stikajo glave in šepetajo, jim vidim na obrazih, da govorijo o meni, in sicer ravno ne o rečeh, ki bi bile za mene prijetne, če bi jih čul."

"Tudi meni se zdi tako! Toda nam je končno lahko vseeno, kaj si mislijo, ne morejo nam škodovati. Mi belci imamo opravka le z Inču čuno in Winnetouom ter njegovo sestro. Nad temi tremi pa se ne moremo prav nič pritoževati."

In to je bilo tudi res.

Winnetou in njegov oče sta mi vedno in povsod pomagala, prav kakor brata sta bila z menoj. Lepa Indijanka pa vobče ni odvrnila očesa od mene. Bilo je, kot bi sproti ugani vsako mo-jo misel. Vedno je storila le to, kar sem jaz hotel, pa še reči mi ni bilo treba, in skrbela je za malenkosti, na katere bi drug niti mislil ne. Dan za dnem sem se bolj zavedal in čutil, kako hvaležen da ji moram biti. Pa tudi vse globlje sem jo spoznaval. Pozorno me je opazovala pri delu, skrbno je poslušala, ko sem govoril, in hote ali ne hote sem bil njen učitelj. In pozornejši in vedoželnejši učenke si žele-ji nisem mogel. Živela je samo za mene.

Pripravili smo se za odhod. Inču čuna in Winnetou sta odredila, da bomo potovali na vzhod po isti poti, koder je Sam mene pripeljal na zapad. Odpotovali smo.

Prve dni se ni nič posebnega pripetilo. Potem pa smo doživeli srečanje, ki je krvavo prekinilo naše potovanje ter dalo Winnetouovemu, in reči moram, da tudi mojemu življenju čisto drugo smer.

PROKLETSTVO ZLATA

I.

Umor na Nugget cilu.

Vračal sem se na vzhod. Pol leta sem prebil na divjem zapadu. In kaj vse sem v tistem pol letu doživel! Za zemljemerca sem bil, Apači so nas napadli, za življenje sem se boril, ujet sem bil, umrl bi bil skora-raj, pa sem ozdravel. Spet sem se boril za življenje, priboril svobodo sebi in tovarišem in moj mali, šaljivi prijatelj Sam Hew-kens se mi je skorajda oženil z rdečo vdovo. In pridobil sem si prijateljstvo in ljubezen Winnetoua, najplemenitejšega sina rdečega plemena. Sklenila sva krvno prijateljstvo.

(Dalje prihodnjic)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

JOZE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Tako izrazito pomenljivih slik sem jaz malo videl. Te si vzamem za spomin! sem dejal ter nastavljal moj fotografski aparat, in slikal. Pa nisem imel sreče. Nezdostna svetloba, a precej pa menda tudi ker ni- sem bil dovolj izvežban v tej stroki, da bi pravilno uredil aparat, mi je onemogočilo, da bi si vzel posnetek teh slik, ki so mene zelo zanimale. Tako sem bil pa kar nejevoljen ko mi je šel aparat to pot na štrajk; potolažil sem se, ker me je zuna- naj vedno dobro ubogal, le žal, da sem bil z filmi bolj kratak.

Ko sem potem stal poleg raz- valin stare cerkve ter občudo- val Jeruzalem, ki se od tu naj- lepše vidi, pravi dr. Aleksič:

"Najlepši pogled od tukaj na Jeruzalem je zjutraj ko sonce vzhaja." "Tako? To si pa mo- ram tudi jaz ogledati. Kar ta- koj zjutraj bom skušal uvelja- viti ta moj sklep," in pri tem trdno sklenil, da pridem pravo- časno semkaj. "Zelo priporo- čljivo, če to napravite. Ne bo vam žal," mi zatrdi dr. Aleksič.

Od tu se napotiva nekoliko vi- še, kjer je cerkev Očenaša. Prav prostorna je in tudi lepa. V cerkvi in po hodnikih so vzi- dane plošče, na katerih je v raznih jezikih vklesano bese- dilo očenaša. Po sporočilu je Jezus tukaj učil učence očena- ša. V hvaležni spomin so potem razni narodi poklonili temu svetišču plošče, kjer je v jeziku dotičnega naroda vklesan očena- ša. Teh plošč je tam 35, med njimi tudi lepa plošča z sloven- skim očenašem. Ta je mene v prvi vrsti zanimala. Vzdana je na levi strani v cerkvi in si- cer prav na odličnem prostoru.

Poleg te cerkve se gradi ve- liko cerkev Srca Jezusovega, toda ker ni potrebnih sredstev, to morali z delom začasno pre- kiniti. Prav pomenljivo in na mestu je, da se tu postavi sve- tišče onemu Sreču, ki je na Olj-

ski gori občutilo smrtno žalost, ko je utripalo za dobrobit in odrešenje človeštva; toda v za- hvalo pa prejema nehvalež- nost.

Z najinim potovanjem po Oljski gori je bilo tukaj za- ključeno in oddrsala sva nizdol po slabi poti mimo ruske cer- kve sv. Magdalene, ko naju na- padeta dva fantalina. Sprva sta nekaj kričala, nato sta se pa naju lotila s kamenjem. Jaz se sprva nisem zanimal za raz- capana pridaniča; gledal sem na Jeruzalem pa razmišljal o Jezusovi napovedi o koncu sve- ta, ko dr. Aleksič nenadoma vzklikne, zavihti palico ter sko- či proti fantalinoma. Tudi jaz se hitro zasučem ter jo uberem proti njima, ki sta jo pa že po- brisala po pobočju ter jo urnih krač ubirala proti vrhu gore.

"Kaj je pa prav za prav bilo?" vprašam dr. Aleksiča, ker ni- sem vedel kaj sta hotela. "Ali niste videli? Kamenje sta po- birala; malo da jo nisva dobi- la." Res dobro, da je bil dr. Aleksič tako čuječ ter je pravo- časno opazil in preprečil, da nisva "padla med razbojnike."

Kdo ve, če bi se tudi za naju potem dobil "usmiljeni Samari- tan," da bi naju obvezal. Skraj- no neprijetno bi bilo hoditi po Sveti deželi z obvezano glavo! Pa Bog je dober ter naju je ob- varoval take nezgode in srečno sva se vrnila nazaj v gostišče.

Tisto popoldne, kolikor ga mi je še preostalo za ogledova- nje, sem šel pogledat tudi tisto steno za tempeljskim trgov- om, kjer Judje jokajo, in še nekatere druge kraje v Jeruzalemu. Tudi na palico nisem pozabil ter si jo kupil pri cerkvi Božje- ga groba, ker za drugi dan ra- no sem bil namenjen na Oljsko goro, da vidim kako vzhajajo- če sonce obseva Jeruzalem, a za po zajtrku pa sva imela v načrtu, da greva v Betlehem.

Z neko posebno lahkoto sem se izmotal iz postelje. Da bi tratil čas v postelji tjo do zaj- trka mi še na misel ni prišlo, kljub temu, da je bilo prejšnji dan precej hoje, pa malo manj spanca. Kje drugje bi že dalj potegnil, v Jeruzalemu pa ne; tu je treba hiteti. Tako sem jo še pred sončnim vzhodom ko- račil preko doline Jozafat, po- gledal gori in doli čje kje mor- da ne zagledam kakega nepri- dirava, pa ni bilo nič. Taki ptiči zjutraj navadno spe. Si- cer pa, saj imam palico in ka- kor sem prejšnji dan videl, imajo pred palico taki ptiči precej respekt. Tako si nisem delal nobenih skrbi ter stopal mimo vrta Getzemani.

Popoln mir je vladal, ko sem prišel na kraj, odkoder je Je- zus gledal na Jeruzalem. Sonce je pravkar pričelo vzhajati ter vrglo svoje prve žarke na Jeru- zalem ter s svojimi žarki zlati- lo sveto mesto, ki je bilo pred menoj v vsej krasoti in veličini. V svitu jutranjega sonca sta se lesketali kupoli cerkve Božje- ga groba, ter se bliščal mogo- čni zvonik cerkve Marijine smr- ti na Sijonu. Lep je bil pogled na mogočni stolp sv. Odrešeni- ka, mogočen na poslopja, kjer je nekdanj stal grad Antonija, zlasti pa je bil veličasten po- gled na obširni tempeljski trg, kjer stoji na mestu nekdanjega templja krasna Omarjeva mo- šėja. Kakor očaran sem zrl na trdnjavo krščanstva; pred me- noj pa so vstajali svetopisemski in zgodovinski dogodki, ki so se vršili tukaj, ter izpopolnje- vali moje zanimanje, občudo- vanje in veselje. Kaj takega kot tukaj še nisem nikjer dru- gje doživel! Gledal sem Rim iz cesarskega Palatina; zani- mivo, znamenito! Zrl iz po- nosne Akropole v Atenah ter iz Galate v Carigradu; krasno! Toda pogled z Oljske gore na Jeruzalem pa preseže vse to. Od tu je res pogled na mesto najlepši in od tu ga je gledal On, ki je napovedal usodo Je- ruzalema in konec sveta.

Jeruzalem, ki leži na judov- skem gorovju, takorekoč na starih gričih, ni moderno mesto; stara poslopja, ki se tako tesno stikajo skupaj, da se skoroda ne zapazi vegastih pa krivih ulic; preko mesta segata dve dolini, ki se križata v štiri dele. Lega je slikovita, toda se po- vsem loči od naših mest, ker skozi ne teče nobena reka kot je to v drugih naših mestih. Je- ruzalem "mesto na gori" je res naravna trdnjava in ni čuda, da se je prelilo veliko krvi, pre- dno se ga je sovražnik polastil. Bog je čudovito obdaril ta kraj, katerega si je izbral za naj- večja dela, ter ga postavil za vzgled drugim: v poveličanju in padcu. Pri vsem tem, da ni modern, pa presega vsa druga mesta: prvi je po starosti in prvi po svetosti, ter zadnji, ka- terega bodo gledali vsi narodi, ko se bodo zbrali v dolini Jozafat k poslednji sodbi. Pred njim bo zaključena usoda vse- ga človeštva. Kdor gleda Jeru- zalem s te strani, se bo prepi- čal, da pogled nanj od tukaj prekosi vse druge razglede dru- gih mest in krajev.

(Dalje prihodnjic)

—V Ljubljani je umrla 30. ju- nija ga. Marija Planinšek roj. Daneš, žena znanega ljublan- skega trgovca.

LOV IN LOVCI NA KOČEVSKEM

(Nadaljevanje s 2. strani.)

smehoval in pozdravljaj.

Prišedši na posek, pove lovec Matlu, da pride srnjak točno ob sedmih v desnem vogalu poseke na pašo, in naj dobro pazi na to stran. Srnjak da nato nadaljuje pašo proti vzhodju poseke in se tako počasi pomika v nižino na sočno pašo v košenice. Lovec že- li nato Matlu še "Lovski blagor!" in se odstrani.

Ura je bila šele šesta in naš Matl je imel časa dovolj. Da ne bi po nepotrebnem tratil časa, ki mu je bil vedno dragocen, je izmotal iz nahrbtnika časopis in, udobno sedeč na lovskem stol- čku, počasi listal po njem. Sem in tja je pogledal na uro in ker je bila sedma ura še daleč, se je lotil "borznih poročil," ki so nje- ga pač najbolj zanimala. Zara- di prevelikega zanimanja za "borzna poročila" je ura tiho od- šla preko številke sedem in sr- njak se je že dalj časa pasel ne- moteno po poseki. Naš Matl vr- že mimogrede eno oko na pose- ko, medtem ko je drugo oko še vedno viselo na "borznih poro- čilih," in ono oko, vrženo na po- seko, ugotovi rdečo liso, ki se je kaj lepo odražala v že zahajajo- čem soncu.

Časopis iz roke, daljnogled na oči, kajti treba je točno ugotovi- ti, kaj je ona rdeča lisa tam na poseki.

Matl z zadovoljstvom ugotovi "mainerdrai," srnjak je in še dober, vzame risanico, nabasano s petimi strelji, pritise v naslon in ko je sedela konica križa v daljnogledu na pleču srnjaka, "pok"! Rdeča lisa se premakne in odstopica navzdol, kjer se pa- se dalje. Matl repetira, pomeri, "pok." Rdeča lisa se pomakne zo- pet niže in se pase naprej. Matl repetira, "pok." Srnjak se ne- kaj korakov niže mirno pase. Matl ponovno "pok"! Srnjak se pomakne navzdol in se pase 40 korakov oddaljen od Matla. Matl repetira zadnji naboj, pomeri, "pok" in srnjak se pomakne do Matla, ga začudeno pogleda, po- zdravi s svojim "bav, bav..." in jo odkuri v gozd.

Matl drži še vročo risanico v roki, jo dvigne in zagrozi beže- čemu srnjaku: "Lai burtu tu!" (Le počakaj), drugič vzamem s seboj kar cel zaboj nabojev in ni "strela," da te ne bi!

Zal, da dragega lovskega to- varša Matla smrt ni tako zgre- šila kot on srnjaka in ni ga več med zeleno bratovščino kočevsko, ki mu bo ohranila trajen ljub spomin.

Sedaj ni več one pristne, lepe lovske družabnosti, ni več one razigrane dovipnosti, ni več onih veselih, glasnih lovov, ni več onih dragih lovskih prijateljev, ki so svoječasnno lovili po naših loviščih. Več se jih je preselilo v večna lovišča, drugi pa so se porazgubili po svetu. Nič več se ne oglašajo po končanem pogonu sudac Ivan, sudac Tone in Jaka, sreski načelnik dr. O., kap. inž. France in drugi: "Borštinar Stanko, zapojta no!" Pa sva vedno vedre volje zapela: "Zeleni gozd je lovčev raj..." Še dr. Milan nas je zapustil, ki je ven- dar prejšnje čase prihajal rad k nam.

MALI OGLASI

V najem

se odda poštenim ljudem štiri le- pe prostorne sobe v bližini SND na 64. cesti. Za naslov vprašaj- te v upravi tega lista.

Priletna ženska

se vzame na stanovanje, si la- hko tudi sama kuha. Vprašajte na 6223 Glass Ave., zgorej spredaj.

Odda se

moškemu okusno opremljena so- ba, blizu ulične železnice. Vpra- šajte na 14112 Thames Ave., suite 1.

Odda se stanovanje

5 sob., odraslim ljudem in pošte- nim; stanovanje je zgorej. Vpra- šajte na 1275 E. 59th St. (166)

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHISTVOM Pohištvo in vse potrebščine za dom 6612 ST. CLAIR AVE. Henderson 2978

USESNE, NOSNE IN BOLEZNI V GIRLU USPEŠNO ZDRAVI

DR. WARGA, D. M. 15603 Waterloo Road Kmetovo poslopje Kenmore 0067



Do več spopadov je prišlo pri stavki tunelskih delavcev v New Yorku. Na sliki se vidi pikete, ki korakajo pred projektom, zadej se pa vidi policijo v čeladah, ki je pripravljena s plinskimi bombami.



V vzhodnem delu države Kentucky je povodenj napravila silno škodo. Pri tem je utonilo več kot 100 oseb. Slika predstavlja noko trgovino, kjer je voda porušila stene in odnesla vso zalogo.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Naj se varuje! — vzklikne Palen besno — zakaj ako se uredni tvoj sum, ga bom poiskal in če bi moral prepotovati tudi celi svet, — našel ga bom in se mu krvavo maščeval.

—Kaj je tam? Ali ne prihaja Lona?

Za grmovjem se je slišalo prasketanje.

—Res, mislim, da prihaja — reče Palen. — Oh, sreč mi močno udarja.

Grmovje se razdeli in Lona, hčerka zločinskega krčmarja se prikaže.

Hitro je tekla, bila je vsa zasopljena in zato je morala nekaj časa počivati in si oddahniti. Roki je pritisnila na razburjene prsi.

Bila je zelo lepa v svojem razburjenju.

—Torej, kaj nama prinašaš deklica? vzklikne Palen nestrpno. — Ne prikrivaj nama ničesar! Kje je moja hčerka?

— Tam, kjer ste slutili, gospod!

Bakunjin tiho vzklikne.

—Ha, ali nisem rekel?

—Nahaja se pri Kardovu in stari Italijanki?

—Zakaj?

—Ne vem, zakaj, — odvrne Lona, — naj vam bo dovolj da veste, da je tam.

—Sedaj veste, kje jo morate iskati.

—Toda ako vam smem svetovati, potem hitite, — vsaka minuta bi lahko postala za vašo hčerko usodna.

—Kako si to zvedela, deklica? Na kak način se ti je posrečilo

prekaniti Kardova?

Lona se nasmeje in pokaže dve vrsti belih zob.

—Kadar prevzame moškega strast, izda tudi očeta in mater!

—Kardov me je sam odvedel v svoje stanovanje ter mi pri-

znal, da se nahaja pri njem mlada deklica, Američanka.

—Kaj so storili z njo? — vzklikne Palen drhteč od razburjenja.

Dobro ji je, gospod, do sedaj se ji ni nič zgodilo. Sedaj boste morda še prišli pravočasno, da preprečite strahovito nesrečo.

—Ako se ne motim, je ugrabil Kardov mlado damo, da jo proda.

—Zadnje dni sem videla pri svojem očetu nekega človeka, ki se imenuje dolgi Holandec. Ako se ne motim, prihaja on v Petrograd vedno po novo robo!

—Ne izgubljajmo časa — reče Palen. — Ali me hočeš spremljati, prijatelj?

—Kako moreš vprašati, Palen? Tvoja pot je moja!

—Toda kako bova našla? — vpraša Palen. — Ozke ulice temnega predmestja nama niso poznane in četudi nama Lona točno opiše ulico in hišo, vendar bo trajalo dolgo, predno jo bova našla.

—Jaz vaju bom vodila, gospod!

—Hvala! — vzklikne Palen. — Bodite prepričani, da vas bom bogato nagradil!

Oba gresta za Lono.

Hitro so hodili po mestu. Žal niso nikjer našli na voz, ki bi ga lahko najeli.

—Samo hitro, hitro! — vzklikne Lona. — Da ne zamudimo!

—Ali se bojiš, da bi mogli storiti zločinci tvoji hčerki kaj žalega? — vpraša Bakunjin.

—Ne bojim se toliko tega, toda morda je že prišel dolgi Holandec, da jo odvede.

—A ako jo ima on v svojih pesteh, potem mu jo bo težko iztrgati.

—Zato hitro — tečimo, kolikor nas nesejo noge.

Zavili so v predmestje, a Lona naenkrat obstane ter pokaže z roko na nebo.

—Ali vidita oni žarki odsev na nebu? — reče ona.

Bakunjin in Palen pogledata.

—Tukaj mora divjati velik požar — nadaljuje Lona — a zdi se mi, da ni daleč od tukaj.

Hodili so po ulicah, a nato se približajo oglu one ulice, kjer je stala hiša stare Valloni.

Nenadoma kriknje Lona.

—Za Boga, kaj je to? — vzklikne ona. — V tej ulici gori!

—V isti ulici, kjer se nahaja moj nesrečni otrok? — vpraša Palen.

—Te uboge zgradbe gorijo kot slama — doda Bakunjin. — Lahko bi se zgodilo, da se razširi požar tudi na hišo, v kateri se nahaja Lo.

—Hitro, samo hitro! — vzklikne Lona.

Ona pohiti naprej.

Vedno bližje so prihajali k požaru.

Tedaj se opoteče Lona in zakriči:

—Prepozno! Prepozno! — Hiša stare Valloni se nahaja v plamenu.

Palen kriknje.

Bakunjin je moral podpreti svojega prijatelja, da se ni zgrudil.

—Bodi pogumen, Palen! — zašepeče on. — Tvoj nesrečni otrok je gotovo že davno rešen!

—Na njo najbrže ni nihče mislil — vzklikne Palen. — Oh, ti ljudje, ki so tako podli in neumljeni, so najbrže mirno gledali, kako propada uboga deklica

v ognju in dimu.

—Najprej! — reče Bakunjin. — Videli bomo, kaj se da storiti.

Vsi trije so leteli in kmalu so bili pred gorečo hišo.

Prišli so ravno v trenutku, ko je dal poveljnik ognjegascsev postaviti lestve in vprašal, kdo bo šel gor.

Palen prime Bakunjina.

—Jaz ne morem ničesar izgubiti — reče on — jaz sem njen oče in ne bom dovolil, da mi pogine hčer v ognju.

—Norec! — mu zašepeče Bakunjin, — ali ne vidiš, da se hiša že majo? Ali hočeš, da te pokopljejo ruševine?

—Hočem, — hočem, da me pokopljejo obenem z mojo Lo, mojim otrokom!

Palen se iztrga Bakunjinu.

V tem trenutku mu zastavi pot Lona.

—Ne, gospod — vzklikne ona odločno, — ostanite, vi boste lahko še marsikaj storili v svojem življenju.

—Toda jaz sem sama in razen tega tako nesrečna in bedna, pokvarjena in propala, da bi bila smrt za mene rešitev!

—Sedaj se mi konečno nudi priložnost, po kateri sem tako dolgo hrepenela. Sedaj lahko popravim vse napake svojega življenja z dobrim delom.

—Pustite, da poskusim rešiti vašo hčerko!

—Lona, ti bi hotela? — reče Mihajlo Bakunjin zadivljen.

—Hej, poveljnik, jaz bom odšla gor — deklica na podstrešju je moja sestra!

Lona se je zlagala, ker bi ji drugače gotovo ne dovolili, da se povzpde na streho.

Poveljnik zmaje z rameni.

—Ako vam ni do življenja, potem poskusite!

Lona se začne vzpenjati po lestvi.

—Zbogom, ostanite zdravi! — vzklikne ona.

—Ona gre v smrt! — zamrmra Bakunjin.

—Ti mi boš hčerka, — ji zakliče Palen, — ako se srečno vrneš.

—Prenehalo bo tvoje revno življenje, — jaz te bom osrečil.

Lona se ozre ter bridko nasmeje.

A nato gre odločno dalje.

Iz podstrešne izbe, okrog katere je besnel ogenj, se je slišalo slabotno klicanje na pomoč.

—Evo me, tukaj sem! — vzklikne Lona.

Z ulice so brizgali ognjegasci silne curke vode, ki so pripravljali Loni pot.

Pozabavajmo se sedaj z Lo, z mlado nesrečno deklico, ki se je nahajala v goreči hiši.

Ničesar sluteč je spala ona na svojem praznem ležišču iz napol strohnele slame.

Ni opazila, da je odklenila stara Valloni vrata kletke — spala je spanje pravičnega.

Kadar je spala, je vsaj pozabila na svojo nesrečo.

Sanje so jo vodile k njenemu očetu, sanjala je o njem, sanjala je, da se ne nahaja več v Evropi, temveč v daljni Ameriki, v deželi svobode in blagostanja.

Toda nenadoma jo prebudi nek divji živalski krik.

Ona skoči ter se ozira po ozki sobici.

Kletka je bila prazna.

Lo se prestraši, ter pohiti k vratom. Ravno kar je slišala, kako je blaznica zavrtela ključ v ključavnicu.

—Pogini v ognju! — je kričala blaznica v drugi sobi. Ves svet gori, a jaz plešem okrog ognja.

Lo vztrepeče, ko zasliši ta glas.

Slišala je, kako je odšla bolnica iz sobe in se spuščala po stopnicah navzdol.

Kmalu je bilo zopet vse tiho.

Toda ni trajalo dolgo, ko se je začel skozi vse razpokline valiti gost dim in kmalu je napolnil Lonino sobico.

Vročina je postajala vedno neznošljiva.

Lo se zgrabi za čelo. Kaj se dogaja tukaj? Zakaj se je vse

vrtelo pred njenimi očmi!

V hiši mora goreti!

Ta strašna misel se je pojavila v glavi mlade Američanke.

Ona pohiti k vratom in začne razbijati po njih.

—Poslušajte me! — vzklikne ona. Odprite! Čujte me! Hiša gori — ogenj!

Toda nihče ji ne odgovori.

Med tem je postajalo prasketanje suhega lesa, ki je gorel, vedno večje.

Lo se spusti na kolena.

—Smrt prihaja! — vzklikne ona. — Smrt me bo rešila mojih muk! Nikdar več ne bom videla svojega dobrega očeta.

—Toda boljše je propasti v ognju, kot doživeti sramoto in onečaščenje.

—Zbogom, oče, — zbogom vsi, ki sem vas ljubila, sedaj mora uboga Lo umreti!

Vroče solze se ji pocedijo po

licu.

A nato jo začne gosti dim dušiti in ona omahne na tla.

Dolgo je ostala v tem položaju. Nenadoma se prebudi v njej zopet energija in odločnost.

Zakaj ne bi vsaj poskušala, da se reši? Morda najde vendar kak izhod iz te sobe.

Lo vstane in pohiti k vratom.

Vrže se na nje, toda bila je preslaba.

Obupno se je ozirala uboga deklica po tem strašnem prostoru.

Ali ni bilo nikjer orodja, s katerim bi lahko odprla vrata? Povsod je bil gost dim.

Zunaj v hiši je slišala glasno prasketanje in padanje, kot da se podira cela zgradba.

Lo preišče ozko sobico.

Konečno odkrije v kotu neke stare klešče.

Gotovo so jih pozabili tukaj,

ko so postavljali veliko kletko.

Ona jih dvigne, — veselila se je, ker je upala, da si bo s pomočjo tega orodja lahko prebila pot v svobodo.

Z vsi silo je začela delati — znoj se ji je zrcalil na čelu, toda ni se ozirala na to. Njeni mali roki, ki nista bili navajeni težkega dela, sta neumorno delali.

Konečno so vrata popustila in Lo odpre vrata.

Prizor, ki ga je sedaj zapazila, je bil strašen.

Silen plamen je objemal sobo, kjer sta stanovala Valloni in Kardov, vse je bilo polno dima.

Zaman je poskušala najti Lo izhod. Povsod je bilo polno dima, vse je izgorelo, tako da bi

bila sigurna smrt, ako bi šla naprej.

Videla je, da ne more iti po stopnicah.

—Ako se sploh morem rešiti — pomisli mladenka, — potem morem edino na streho.

Vrnila se je v svojo majhno sobico, kjer je bilo vendar manj dima in začela je iskati okno na stropu.

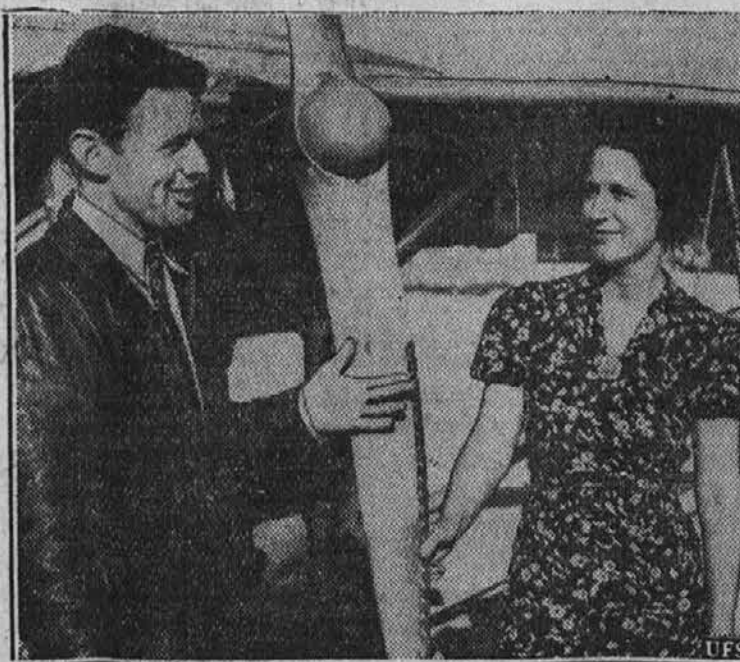
Naposled ga je našla.

Toda to okno je bilo previsoko. Lo ga ni mogla doseči.

Obupana si zakrije obraz z rokama.

—Bog me noče rešiti! — zašepeče. — Moram propasti, umreti grozne smrti.

(Dalje prihodnjič.)



Douglas Corrigan, znani ameriški letalec, ki je "pomotoma" poletel na Irsko in njegova nevesta Elizabeth Marvin.



Bivši angleški kralj, vojvoda Windsor in njegova žena Wallis Warfield gledata konjsko dirko v Parizu.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je umrla naša ljubljena soproga, mati, hčerka in sestra

JOSEPHINE WOLF

(ROJENA VADNAL)

Preminula je dne 6. junija 1939. K večnemu počitku smo jo pokopali dne 9. junija, 1939. Pokojna je bila stara 29 let, ter nas je za vedno zapustila v najlepši dobi življenja.

V dolžnost si sčujemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence k njeni krsti.

Enako se zahvaljujemo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnice.

Dalje hvala vsem onim, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugi pri pogrebu.

Srečno hvalo izrekamo vsem, ki so se prišli posloviti od pokojne, ko je ležala na mrtvaščem odru, kakor tudi vsem, ki so je spremljali na njeni zadnji poti na mirovdor.

Najlepša hvala Rev. Andreju za opravljene cerkvene pogrebne obrede in za spremstvo na pokopališče.

Zahvalo naj sprejme Joseph Zele in Sinovi pogrebni zavod za vzorno voden in urejen pogreb in prvotno vsestransko poslugi.

Še enkrat hvala vsem skupaj za vse kar ste nam dobrega storili in nam bili v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Ti draga in ljubljena soproga, mati, hčerka in sestra, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Pozabljena ne boš nikoli od nas. Obiskali bomo Tvoj grob, zasidili ga s cvetlicami in zalivali s solzami, dokler ne pridemo za Teboj tja kjer ni ne solz in ne bolesti.

Zalujoči ostali:

HENRY WOLF, soprog
LAVERNE in ROSEMARY, hčerke
ANTONIA MAHNIČ, mati, FRANK MAHNIČ, oče
FRANK VADNAL, oče
dva brata in dve sestre ter več drugih sorodnikov
Cleveland, Ohio, 18. julija 1939.



V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA NEPOZABNEGA
SOPROGA IN OČETA

Antona Bogatay

ki je preminil 18. julija 1938

Spavaj mirno v jami tihi,
ljubi oče in soprog;
večna luč Ti naj svetila,
dokler nas ne združi Bog.

Žalujoči ostali:

JENNIE, soproga

HENRY, TONY, EDDIE,

RUDY, ANN, in

CHRISTINE, otroci

Cleveland, O., 18. julija 1939.

V JUGOSLAVIJO
Vi potujete naglo in prijetno na naših
priljubljenih parnikih:
BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND
Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali
Hamburga

ZNIŽANJE VOZNIH CEN ZA TJA IN NAZAJ
v turističnem in tretjem razredu
za poltna in jesenska potovanja v Evropo ali
iz Evrope. Bivanje omejeno na štiri tedne.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
1430 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska
katoliška podpora organizacija v Združenih
Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois
POSUJE ŽE 46. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi
Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem
in mladinskem oddelku.

EKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega
obstanka nad \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni
organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer
se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bo-
lezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 18.
do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se
lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v
razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo
nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen,
dasi zavarovalnina z vsakim dnem raste. V slučaju smrti otroka
zavarovanega v razredu "A" se plača od \$450.00 in zavarovanega v
razredu "B" se plača od \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi
zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v
gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za \$200; \$100 na dan ali \$5.00 na
teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarova-
vanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim
rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asse-
mentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki iz-
haja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega
dobi vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri
K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali
članica te močnega in bogate podporne organizacije, potrdi se in
pristopi takoj!

V vsi slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti
društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva,
spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustano